

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11Co/93/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6722204559
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Zlocha
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6722204559.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Zlochu a sudkýň JUDr. Renáty Deákovej a JUDr. Danice Kočíčkovej ako členiek senátu, v spore žalobcu: A. B., nar. XX. XXXXXX XXXX, trvale bytom C. C. XXX/X, XXX XX D., zast. opatrovníčkou D. B., nar. X. XXXXXXX XXXX, trvale bytom C. C. XXX/X, XXX XX D., zast. JUDr. Mariánom Slosjárom, advokátom so sídlom AK Stoličková 4, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 42 192 781, proti žalovanej: E. F., nar. XX. XXXXXXX XXXX, trvale bytom K. B. XX/XX, XXX XX D., o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, o zastavenie konania, o odvolaní žalovanej proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen, č.k. 7C/68/2022-440 zo dňa 10. augusta 2023, takto

rozhodol:

- I. Uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku II. o nároku na náhradu trov konania **n e n í t a k**, že stranám sporu náhradu trov prvoinštančného konania **n e p r i z n á v a**.
- II. Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Zvolen (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) uznesením č.k. 7C/68/2022-440 zo dňa 10. augusta 2023 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“ alebo „napadnuté uznesenie“) konanie zastavil (prvá výroková veta); o nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100% do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o ich výške (druhá výroková veta).

1.1 Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že žalobca sa podanou žalobou domáhal zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva; žalobca podaním zo dňa 11.7.2023 zobral žalobu v celom rozsahu späť a žiadal konanie zastaviť. Dôvodom späťvzatia bola skutočnosť, že sa so žalovanou dohodli na zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva, čím došlo k mimosúdnej urovnaniu sporu. Žalovaná v písomnom vyjadrení uviedla, že so späťvzatím žaloby súhlasí.

1.2 Okresný súd aplikoval ustanovenie § 144, § 145 ods.1, § 146 ods.1 zákona č.160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) a v nadväznosti na späťvzatie žalobcu a súhlas žalovanej so späťvzatím konanie zastavil.

1.3 Pri rozhodovaní o trovách konania okresný súd aplikoval ustanovenie § 262 ods.1 v spojení s ustanovením § 256 ods.1 C.s.p.. Skúmal procesné zavinenie za zastavenie konania; mal za to, že zastavenie konania zavinila žalovaná; žalovaná až po podaní žaloby prejavila záujem uzatvoriť mimosúdnu dohodu o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva a práve z tohto dôvodu žalobca zobral žalobu späť. Žalobca za vyporiadanie zrušeného podielového spoluvlastníctva žiadal zaplatiť sumu 67.400,-Eur; nárok v tejto výške odvodil od znaleckého posudku č.152/2020 vypracovaného znalcom Ing. Čiernym; v priebehu konania žalovaná túto sumu považovala za nereálnu

a nadhodnotenú. Následne však uviedla, že žalobcovi vyplatí náhradu za zrušenie podielového spoluvlastníctva vo výške 60.000,-Eur, v sume blízkej v žalobou požadovanej výške.

1.4 Vzhľadom k vyššie uvedenému okresný súd videl procesné zavinenie za zastavenie konania na strane žalovanej; žalovaná až v priebehu konania pristúpila na dohodu o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva strán sporu a vznikla jej povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania v celom rozsahu.

2. Proti uzneseniu okresného súdu, jeho druhej výrokovej vete o nároku na náhradu trov konania, podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaná (ďalej len „odvolateľka“) v ktorom navrhla, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku zmenil a žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznal. Uplatnila odvolacie dôvody uvedené v ustanovení § 365 ods.1 písm.g) a h) C.s.p.; tvrdila tak, že zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2.1 Odvolateľka poukázala na svoj sociálny status, od 11.2.2009 poberá starobný dôchodok, ktorého výška je v súčasnosti 593,-Eur; ako žalovaná konanie nezavinila; so žalobcom sa dohodli na mimosúdnom vysporiadaní sporu, aby sa nenavýšovali ďalšie náklady.

2.2 Odvolateľka mala za to, že v rámci dohody na zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva sú zahrnuté aj ďalšie výdavky so sporom spojené a náklady sa mali deliť na polovicu. V dôsledku dohody nemali vzniknúť ďalšie náklady, nebolo potrebné vykonať znalecké dokazovanie ohľadne ceny nehnuteľnosti; v roku 2023 ceny nehnuteľností klesli a v danej lokalite je cena nehnuteľností podstatne nižšia a kúpyschopnosť je na nízkej úrovni. Podstatné je, že so žalobcom o dohode komunikovala a žalobca vie, že žalovaná je na dôchodku; napokon v priebehu konania podala aj žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov.

3. Žalobca v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu považoval odvolaním napadnuté rozhodnutie okresného súdu za vecne správne a dôvodné. Zdôraznil, že ako právny zástupca bol žalobcovi ustanovený Centrom právnej pomoci a má povinnosť riadne a včas uplatniť trovy právneho zastúpenia.

3.1 Žalobca poukázal na skutočnosť, že prvý návrh na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva bol žalobcom žalovanej zaslaný už v júli 2020. K dohode so žalovanou však nedošlo z dôvodu, že žalovaná odmietla všetky navrhované riešenia a jediným prijateľným riešením bolo pre ňu vyporiadanie podielového spoluvlastníctva za nízku cenu, ktorá nebola žalobcom akceptovaná. Z uvedeného dôvodu žalobca podal žalobu o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Až v priebehu konania na súde prvej inštancie žalovaná súhlasila so zrušením a vyporiadaním podielového spoluvlastníctva, a to až pod ťarchou súdneho rozhodnutia a výšky súdneho poplatku, o ktorom bola oboznámená na prvom pojednávaní vo veci samej. Následne tak došlo k dohode medzi žalobcom a žalovanou a k uzatvoreniu kúpnej zmluvy na prevod spoluvlastníckeho podielu na žalovanú, schválenie ktorej je v súčasnosti predmetom samostatného konania na Okresnom súde Zvolen.

4. Replika k vyjadreniu žalobcu podaná nebola; žiadne ďalšie vyjadrenia podané neboli.

5. Krajský súd, ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní, vec preskúmal v rozsahu určenom § 380 ods.1,2 C.s.p. bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods.1 C.s.p. a rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. o trovách konania postupom podľa ustanovenia § 388 C.s.p. zmenil, nakoľko dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

5.1 Podľa § 388 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

5.2 Podľa § 255 ods.1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

5.3 Podľa § 255 ods.2 C.s.p. ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

5.4 Podľa § 257 C.s.p. súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

6. Odvolací súd preskúmal odvolaním napadnutú časť rozhodnutia súdu prvej inštancie a po vyhodnotení podstatných odvolacích námietok žalovanej (najmä vo vzťahu k nesprávnemu právnemu posúdeniu) konštatuje, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vo vzťahu k trovám konania je výsledkom nesprávneho právného posúdenia; odhliadnuc od nesprávneho právného posúdenia zistený skutkový stav nezodpovedá ani tomuto nesprávnemu právnemu posúdeniu.

7. Z obsahu spisu je zistiteľné, že žalobca sa žalobou domáhal zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č.XX, pre k.ú. D., a to pozemkov parc.č. G. XXX, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 839m², parc.č. G. XXX záhrada o výmere 813m² a stavba – rodinný dom súpisné číslo XX, postavený na parc.č. G. XXX; žalobca sa domáhal prikázania nehnuteľností do výlučného vlastníctva žalovanej s tým, že žalovaná bude povinná titulom náhrady za zrušenie podielového spoluvlastníctva zaplatiť žalobcovi sumu 67.400,-Eur do siedmych dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

7.1 Z obsahu spisu však vyplýva, že k návrhu na majetkové vyporiadanie (zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva) došlo už v roku 2020; iniciátorkou zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva bola žalovaná; žalobcovi ponúkla vyporiadanie rôznymi spôsobmi a to tým, že nehnuteľnosti nadobudne žalobca, alternatívne žalovaná a alternatívne príde k predaju nehnuteľností a rozdeleniu výťažku. Za tým účelom bol vypracovaný posudok č.21/2020 znalcom Ing. Rastislavom Dobošom, pre účely majetkového vyporiadania; podľa uvedeného posudku bola všeobecná hodnota nehnuteľností 74.800,-Eur. K vyporiadaniu v zmysle tohto návrhu žalovanej nedošlo; je možné domnievať sa, že tomu bolo z dôvodu zdravotného stavu žalobcu, ktorý bol dňa 11.6.2020 hospitalizovaný z dôvodu mozgového infarktu, čo malo okrem iného za následok jeho obmedzenie v spôsobilosti v nakladaní s nehnuteľnosťami (rozsudok Okresného súdu Zvolen, č.k. 18Ps/2/2020-149 zo dňa 11. mája 2021); žalobcovi bol citovaným rozsudkom ustanovený opatrovník v osobe D. B., rozsah oprávnení opatrovníka vyplýva z rozsudku. Nič to nemení na skutočnosti, že v období január – jún 2020 žalobca na aktivitu žalovanej smerujúcu k zrušeniu a vyporiadaniu podielového spoluvlastníctva nereagoval.

7.2 Z dôvodov zdravotného stavu žalobcu a v žalobe uvedeného predpokladu, že žalobca už nehnuteľnosti (ktoré boli v podielovom spoluvlastníctve) nebude môcť užívať, z iniciatívy opatrovníčky došlo k podaniu žaloby o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva; nový posudok č.152/2022 vyhotovený ku dňu 25.5.2022 znalcom Ing. Ivanom Čiernym stanovil všeobecnú hodnotu nehnuteľností na sumu 135.000,-Eur (skoro dvojnásobok ceny stanovenej znalcom Ing. Dobošom).

7.3 Po podaní žaloby žalovaná nevyjadrila so zrušením a vyporiadáním podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam nesúhlas; navrhovala vyporiadanie tak, že žalobcovi vyplatí sumu 37.000,-Eur (podľa pôvodného posudku).

7.4 Pred otvorením prvého pojednávania vo veci samej (5.6.2023) strany sporu navrhli odročenie pojednávania z dôvodu, že dospeli k takej dohode, že by došlo k predaju nehnuteľnosti s tým, že kúpna cena by bola vyplatená obom podielovým spoluvlastníkom podľa veľkosti ich podielov (1/2). Následne žalobca zobral žalobu späť s tým, že žalovaná mu ponúkla vyporiadanie takým spôsobom, že žalovaná nadobudne spoluvlastnícky podiel žalobcu za vyrovnací podiel vo výške 60.000,-Eur, takýmto spôsobom dôjde k vyporiadaniu podielového spoluvlastníctva a žalovaná sa stane výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti. Na základe späťvzatia a súhlasu žalovanej so späťvzatím súd prvej inštancie konanie zastavil.

7.5 Z uvedených skutkových záverov nemožno dôvodne vyvodiť, že žalovaná až v priebehu konania pristúpila na dohodu o zrušení a vyporiadání podielového spoluvlastníctva. Naopak, bola to žalovaná, ktorá v čase plnej spôsobilosti žalobcu na právne úkony iniciovala majetkové vyporiadanie podielových spoluvlastníkov, uvedené žalobca do zhoršenia svojho zdravotného stavu neprijal a následne prípadnú dohodu zmarila objektívna skutočnosť – také zhoršenie zdravotného stavu žalobcu, ktorý mal za následok obmedzenie jeho spôsobilosti na právne úkony. Ani v konaní pred súdom prvej inštancie nebola žalovaná výlučne pasívna; so zrušením podielového spoluvlastníctva súhlasila, sporná bola

iba výška odplaty za spoluvlastnícky podiel, čo je s prihliadnutím na diametrálne odlišné závery dvoch posudkov stanovujúcich všeobecnú hodnotu nehnuteľností pochopiteľné. Napokon to nebolo iba konanie žalovanej, dohodu o spôsobe vyporiadania museli uzavrieť obe strany sporu; žalobca prostredníctvom opatrovníčky, na schválenie úkonu ktorej sa vyžaduje súhlas opatrovníckeho súdu.

7.6 Záver o výlučnom zavinení žalovanej za zastavenie konania tak nie je súladný so zisteným skutkovým stavom.

8. Odvolací súd navyše uvádza, že v sporovom konaní sa pri náhrade trov konania uplatňuje zásada úspechu, v zmysle ktorej súd prizná náhradu trov konania strane, ktorá mala vo veci úspech, a to voči neúspešnej strane. Táto je v Civilnom sporovom poriadku doplnená zásadou procesnej zodpovednosti za zavinenie pri zastavení konania (§ 256 C.s.p.). Ustanovenie § 257 C.s.p. predstavuje odchýlku od týchto zásad; umožňuje súdu výnimočne nepriznať náhradu trov konania, ak sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, umožňuje zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania a súdu dáva možnosť uplatniť moderačné oprávnenie; ide najmä o prípady, kedy by striktné aplikovanie zásady úspechu a zásady zodpovednosti za zavinenie bez zohľadnenia okolností konkrétneho prípadu viedlo k neprimeranej tvrdosti alebo by nebolo v súlade so zásadou spravodlivosti.

9. Odvolaciemu súdu je zrejmé, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o trovách konania aplikoval ustanovenie § 256 ods.1, ktoré v rozhodnutí aj citoval, zavinenie za zastavenie konania videl na strane žalovanej.

9.1 Odvolací súd však poukazuje na charakter konania o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva; rozhodnutie v takomto konaní je rozhodnutím v záujme všetkých spoluvlastníkov. Zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva upravuje ustanovenie § 142 Občianskeho zákonníka, z ktorého vyplýva, že návrh na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva môže podať ktorýkoľvek zo spoluvlastníkov. Súd pritom nie je viazaný návrhom na spôsob vyporiadania podielového spoluvlastníctva pre charakter sporu; konanie by mohlo začať aj na návrh žalovaného a napokon výpočet spôsobom a poradie vyporiadania v zmysle ustanovenia § 142 ods.1 Občianskeho zákonníka je pre súd záväzný. Uvedené v praxi znamená, že súd bez ohľadu na návrhy účastníkov postupuje ex offo.

9.2 Rozhodnutie vo veci samej je tak v záujme účastníkov konania na oboch stranách. Takéto konanie o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva má v súdnom konaní povahu iudicium duplex, ktoré je charakteristické tým, že nie je možné vychádzať výlučne zo zásady procesného úspechu vo veci, ale zo skutočnosti, že žiadna zo strán sporu nevychádza z konania s menšou hodnotou, než s ktorou do konania vstupovala; ide iba o transformáciu vlastníctva k spoluvlastníckemu podielu na finančné prostriedky a naopak; v zásade sa majetok žiadnej zo strán nezväčší a naopak nezmenší. Nejde tak o klasické sporové konanie, v ktorom by jedna z proti sebe stojacich strán musela vyhrať a druhá prehrať spor.

9.3 Judikatúra a literatúra v takomto konaní (o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva) vychádzajú zo zásady úspechu vo veci s tým, že vzhľadom na okolnosti prípadu nie je vylúčené použitie § 150 Os.p., teraz § 257 C.s.p. (porovnaj Králik, M. Podílové spoluvlastníctví v Občianském zákonníku. Praha: C.H.Beck, 2008, s. 257-258, ako aj judikatúra tam citovaná).

9.4 Konanie o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva (obdobne aj konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov) považuje aj rozhodovacia prax vyšších súdnych autorít za konanie, v ktorom majú strany sporu postavenie žalobcu aj žalovaného (iudicium duplex), uvedené vyplýva aj z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Cdo/52/2008 z 29.04.2009 uverejnené v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod publikačným číslom 48/2010, prípadne z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5Cdo/8/2008 z 1. mája 2019, z uznesenia NS SR sp. zn. 3Cdo/218/2018 z 20. júna 2019, z uznesenia NS SR sp. zn. 5Cdo/23/2011 z 11. júla.2019. Z akého dôvodu by každá zo strán sporu v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva mala znášať svoje trovy konania a v akých prípadoch prichádza do úvahy rozhodnutie o trovách konania podľa úspechu strán v spore priliehavo vysvetlil Ústavný súd Českej republiky v náleze z 5. apríla 2022 sp. zn. IV. ÚS 404/2022 tak, že konanie o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva pred súdom je charakteristické tým, že nemožno vychádzať zo zásady tzv. procesného

úspechu vo veci, ale z toho, že žiaden z účastníkov neodchádza z konania s menšou hodnotou, než s ktorou do nej vstupoval.

9.5 Z vyššie uvedeného vyplýva, že v prípade rozhodnutia o trovách konania o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva je potrebné považovať za spravodlivé, aby každá zo strán sporu znášala svoje trovy konania a nebola povinná hradieť trovy konania protistrane, ak neexistujú preto dôvody hodné osobitného zreteľa. A také dôvody v prejednávanej veci odvolací súd nezistil; bola to pôvodne žalovaná, ktorá vyvinula väčšiu iniciatívu o vysporiadanie existujúceho podielového spoluvlastníctva; k zmene postoja žalovaného došlo až po jeho obmedzení spôsobilosti na právne úkony; koná prostredníctvom opatrovníčky. Už pred začatím konania žalovaná s právnym zástupcom žalobcu komunikovala, po začatí konania nebola voči súdu nečinná a ponúkala svoju argumentáciu (najmä pokiaľ ide o výšku výplaty za spoluvlastnícky podiel); v priebehu konania strany sporu aktívne komunikovali v snahe nájsť konsenzus a v konečnom dôsledku spor mimosúdne vyriešili.

9.6 Priznanie náhrady trov konania len jednej zo strán sporu by bolo v rozpore s vyššie uvedenými zásadami v prípade konania iudicium duplex a bolo by v rozpore s požiadavkou spravodlivosti.

10. Na uvedených záveroch nič nemení skutočnosť, že v prejednávanej veci došlo v dôsledku späťvzatia k zastaveniu konania. Z vyššie uvedeného vyplýva, že nebola to výlučne žalovaná, ktorá zastavenie konania zapríčinila; dohodou účastníkov konania sa vyriešil spor medzi nimi; došlo k zrušeniu a vyporiadaniu podielového spoluvlastníctva na prospech oboch účastníkov; u žiadneho z účastníkov nedošlo mimosúdny vysporiadaním k majetkovému prospechu na úkor majetku protistrany.

10.1 Iba skutočnosť, že došlo k zastaveniu konania z dôvodov vyššie uvedených nemá za následok priznanie trov konania jednej zo strán (žalobcovi alebo žalovanej); v prípade rozhodnutia vo veci samej, prípadne totožného s obsahom mimosúdnej dohody by náhrada trov konania nepatrila žiadnej zo strán. Ak strany sporu mimosúdnu dohodou „predbehli“ rozhodnutie vo veci samej, neznamená to, že zásady rozhodovania o trovách konania charakteru iudicium duplex aplikovať nemožno; v danom prípade prostredníctvom ustanovenia § 257 Civilného sporového poriadku.

11. Vzhľadom k vyššie uvedenej argumentácii odvolací súd postupom podľa ustanovenia § 388 C.s.p. odvolaním napadnutý výrok o nároku na náhradu trov konania zmenil tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie.

12. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania odvolací súd aplikoval ustanovenie § 396 ods.1 v spojení s ustanovením § 255 ods.1 C.s.p.. V odvolacom konaní bola síce plne úspešná žalovaná, nárok na náhradu trov odvolacieho konania (ani prvoinštančného konania) nežiadala. Vzhľadom na postoj žalovanej k trovám konania odvolací súd v odvolacom konaní úspešnej žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

13. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).